

26 בדינה של ריאה זו. **אמר** ליה הטבח לרב אחא, מרימר **אבשרה**
 27 **ניהלי** – הכשירה לי. **אמר** ליה רב אחא לטבח, **הדר עיילא קמיה** –
 28 חזור והכנס אותה לפניו, שחושש אני שלא עיין היטב בדבר. רב אחא
 29 סבר שהיה לו למרימר להטריפה, וכפי שאמר רבא שיתיר הוא
 30 טריפה. חזר הטבח ונכנס ושאל את מרימר שוב לדינה של ריאה זו,
 31 על פי מה שהורה רב אחא. **אמר** ליה מרימר לטבח, **זיל אימא ליה**
 32 **למאן דיתיב אנבא** – לך אמור לו ליושב על הפתח, כלומר לרב
 33 אחא, **לית הלכתא פנותיה דרבא ביתרת** – אין הלכה כרבא בדין
 34 ריאה שיש בה אונא יתירה, וכשירה היא.
 35 הוסיף מרימר והגביל את ההיתר: **והני מילי** – ודברים אלו שריאה
 36 שיש בה אונא יתירה כשירה, אינם אלא באופן **דקיימא בדרא דאויני**
 37 – שאותה אונא יתירה עומדת בשורת האונות כאחת מהן, **אכל אם**
 38 היא עומדת **ביני ביני** – בין האונות שלא כסדרן, **טרפה**.
 39 מעשה בענין הדין האחרון: **ההוא** – אותה אונא שהיתה **ביני ביני** –
 40 בין האונות שלא כסדרן. **דאתא לקמיה** – (שהביאה לפניו) **דרב אשי**
 41 לשואלו מה דינה, **כבר רב אשי למיטרפה** – (להטריפה), כדין אונא
 42 יתירה העומדת שלא כסדר האונות. **אמר** ליה – (לו) **רב הונא מר**
 43 **בר אביא** לרב אשי, **כל הני חיוי פרייתא** – כל בעלי החיים הרועים
 44 במרעה **הכי אית להו** – יש להם אונא זו, **יקררו לה טבתי** – והטבחים
 45 מכנים אותה בשם **עינייתא דוורדא**, ואינה יתירה כלל, וכשירה
 46 היא.
 47 הגבלה בהכשר העינוייתא: **והני מילי** – ודברים אלו שעינוייתא
 48 דוורדא אינה מטריפה אפילו שאינה בשורת האונות, אינם אלא
 49 כאשר היא נמצאת **מנואי** – מתחת הריאה, כלומר בצידה הפונה אל
 50 בטנה,

1 דין נוסף: **ואמר רבא**, **הני תרתי בועי דקמיבי להרדי** – שתי בועות
 2 הסמוכות זו לזו, **לית להו**
 3 **בדיקתא** – אין אפשרות לבדוק אם יש בהם נקב או לא, משום
 4 שברור שאינן סמוכות אלא מפני נקב שהיה בריאה והעלה בועות
 5 אלו כביני. אולם אם ישנה בועה **חדא** – (אחת) **ומתחייא בתרתי** –
 6 ונראית כשתי בועות על ידי סדק שבאמצעיתיה, ואין יודע אם בועה
 7 אחת היא וכשירה או שתי בועות וטריפה כאמור, **מיתנין סילוא**
 8 **ובועינן לה** – מביאים קוץ ומנקבים צד אחד, **אי שפכן להרדי** – אם
 9 נשפך מה שיש בהן מאחת לחברתה, אות היא כי בועה **חדא** – (אחת)
 10 היא, **ובשרה**, **ואי לא נשפך מזו לזו**, אות היא כי **תרתי נינהו** – שתי
 11 בועות הן, **ומרפה**.
 12 דין נוסף: **ואמר רבא**, **המשא אוני** – (חמש אונות) **אית** – (יש) **לה**
 13 **לריאה**, כאשר **אפה לפי גברא** – פניה אל מול האדם, ומדובר
 14 כאשר היא תלויה ברגליה וצד בטנה כלפי הטבח, או אז **תלתא**
 15 **מימינא ותרתי משמאלא** – שלש אונות מימינה ושתיים משמאלה.
 16 **חסרי** – נחסרה אונא אחת, כגון שיש לה רק שתי אונות מימין או רק
 17 אונא אחת משמאל, **או יתיר** – נוספה אונא יתירה, כגון שיש לה
 18 שלש אונות משמאל או ארבע אונות מימין, **או חליף** – התחלף מנין
 19 האונות מימין לשמאל, שיש לה שתי אונות מימין ושלש משמאל,
 20 **טרפה**.
 21 הגמרא מביאה מעשה אודות ריאה שהיתה בה אונא יתירה: **ההוא**
 22 **יתירתא** – אותה ריאה שהיתה בה אונא יתירה, **דאתא לקמיה**
 23 – (שבאה לפניו) **דמרימר**, לשאול אם כשירה היא אם טריפה. **היה**
 24 **יתיב** – (היה יושב) **רב אחא אנבא** – על פתח ביתו של מרימר, **אמר**
 25 **ליה** – (לו) רב אחא לטבח שבא לשאול, **מאי** – (מה) **אמר** לך מרימר

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

6 מזו וסופה של הסתימה שעל הנקב לחזור ולהנקב. **אכל אם** אונות
 7 אלו שהסירכא ביניהן הן **כסדרן**, שהן סמוכות זו לזו, **היינו רבייתיהו**
 8 – כך היא דרך גדילתם, כלומר, כיון שהן סמוכות ושוכבות זו על זו,
 9 זו מגינה על זו, והנקב שגרם לסירכא חוזר ומבריא.

1 או לא, אלא יש להטריף את הבהמה, משום שסירכא מעידה על נקב
 2 באותו מקום. **ולא אמרן** – (לא אמרנו) שסירכא שבין האונות
 3 מטריפה את הבהמה, **אלא באונות שלא כסדרן**, כלומר, שאינן
 4 סמוכות זו לזו, שהסירכא הגיעה מאונא אחת אל אונא רחוקה ממנה
 5 תוך דילוג על אונא אחרת שביניהן, שכיון שאינן סמוכות, הן נעות זו

המשך ביאור למס' חולין ליום שבת קודש עמ' א

23 מעשה בענין זה: **רבי יצחק בר יוסף הוה קאזיל** – (היה הולך) **בתריה**
 24 – (אחריו) **דרבי ירמיה בשוקא דפבתי** – (בשוק הטבחים), **הנהו**
 25 **להנהך דקיימין צמתי צמתי** – ראה רבי יצחק בן יוסף את הריאות
 26 הנמכרות שם ויש בהן אבעבועות רבות, **אמר** ליה – (לו) לרבי ירמיה,
 27 **לא בעי מר אומצא** – האם אין צריך מר לקנות חתיכת בשר. ושאלו
 28 כן, לפי שרצה לראות אם מכשיר הוא ריאות אלו. **אמר** ליה רבי
 29 ירמיה לרבי יצחק בר יוסף, **לית לי פריטי** – אין לי פרוטות בכדי
 30 לשלם עבור הבשר. רבי ירמיה דחהו בכך, משום שלא רצה לגלות
 31 לו דעתו בדבר. **אמר** ליה רבי יצחק בר יוסף לרבי ירמיה, **אקפן אנא**
 32 – אוכל לעשות שתקנה בהקפה, משום שהטבחים אימניו לי שישולם
 33 להם בומן אחר. **אמר** ליה רבי ירמיה לרבי יצחק בר יוסף, **מה אעביד**
 34 **לך** – מה אעשה לך, רואה אני שאיני יכול להשטמ מלומר לך דעתי,
 35 ובכן אמר לך **דכי אתו** – (שכאשר באו) לשאול על ריאה שיש בה
 36 צמחים **לקמיה** – (לפניו) **דרבי יוחנן**, **משדר להו לקמיה** – היה
 37 שולחם לשאול לפניו **דרבי יהודה ברבי שמעון**, **דמורי** – (שהיה
 38 מורה) **בה משמיה** – (משמנו) **דרבי אלעזר ברבי שמעון להיתירא**
 39 – (להתיר), **וליה לא סבירא ליה** – אולם רבי יוחנן עצמו לא סבר שיש
 40 להתיר, אלא שלא הורה לאיסור לפי שלא שמע זאת מרבו. ולכך
 41 איני רוצה לקנות ריאות אלו, משום דעתו של רבי יוחנן שראוי
 42 להתריפן.
 43 מעשים נוספים בענין זה: **אמר רבא**, **כי הוה מסגינן** – (כאשר היינו
 44 פוסעים) **בתריה** – (אחריו) **דרב נחמן בשוקא**

1 **כבר להרה** – כנגד אותו מקום שניקבה בו המרה, **מאי** – (מהו) הדין
 2 בזה, הלא היא **טרפה**, אם כן **ליתני** – (שישנה) התנא במשנה בין
 3 שאר הטריפות גם **נקובת הקבד**, ובאופן שיש נקב במרה כנגד נקב
 4 זה, שהיא נטרפת בכך. **אלא** מה תאמר ליישב זאת, **שכי** – (כאשר)
 5 **ניקבה נקב דלאו מיניה מיטרפא** – שלא מחמת הנקב עצמו נטרפת
 6 אלא מחמת דבר אחר, שלא נקב הכבד מטריפה אלא הנקב במרה
 7 שכנגדו, **לא קתני** – לא שנה התנא במשנה טריפה זו, שאינה מחמת
 8 הכבד עצמו, **הקא נמי** – כך גם תאמר ליישב את קושייתך, מדוע לא
 9 שנה התנא **נקובת הדופן** ובאופן שיש נקב בריאה כנגד הנקב
 10 שבדופן, **כיין דלאו מיניה מיטרפא** – שלא מנקב זה שבדופן היא
 11 נטרפת אלא מהנקב שבריאה שכנגדו, **לא קתני** – לא שנה התנא
 12 במשנה טריפה זו, שאינה מחמת הדופן עצמה.
 13 דיני ריאה שיש בה אבעבועות: **בעא מיניה** – (שאלו) **רבה בר בר**
 14 **חנה משמואל**, **העלתה הריאה צמחין** – (אבעבועות), **מהו דינה**.
 15 **אמר** ליה – (לו) שמואל לרבה בר בר חנה, **בשרה**, **אמר** ליה רבה בר
 16 בר חנה לשמואל, **אף אני אומר** **כן** שהיא כשירה, **אלא**
 17 **שהתלמידים מודונין** – (מגמגמים) **בדבין**, ודעתם שיש להטריפה, **אלא**
 18 **דאמר רב מתנא**, **מליא** – (מלאה) **מינקא טרפה**, מלאה מים **ובים**,
 19 **בשרה**, ואבעבועות בריאה מלאות מוגלה הן ויש להטריפן. **אמר**
 20 **ליה** שמואל לרבה בר בר חנה, **התיא** – דין זה של רב מתנא, **ככוליא**
 21 **אתמר** – (נאמר), ואילו בריאה אף אבעבועה מלאה מוגלה אינה
 22 מטריפה אותה.

חולין דף מז עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שישי) קלט

59 בְּרִיָּהּ (בנו) דְּרָבָא, הָאֵי רִיָּאָה דְּרָמְנָא – רִיָּאָה הַדּוּמָה בְּמֵרָאָה שְׁלֵה
60 בְּכִשְׁוִתָּא (ככשות) וּבְמִזְרִיקָא (וככרכום) וּבְגִזְוֹן בְּעִתָּא
61 (וככביצה), שְׁכַל אֵלוּ גִוּוּנִים שׁוֹנִים שֶׁל צֶבֶע יִרוּק, מְרַפָּה.
62 הַגְּמֵרָא דְנָה דְבִרְבִי רַב סַמָּא בְרִיָּה דְרַבָּא. שׁוֹאֵלֵת הַגְּמֵרָא: מֵאֲחַר
63 שְׁמֵרָאָה יִרוּק שֶׁל כִּשׁוֹת, כִּרְכוּם וּבִינָה, מְטִירֵף בְּרִיָּאָה, אֲלֵא אִם כֵּן
64 מֵה שְׁאֵמֵר רַבָּא לְעִיל אִדּוּת יְרוּקָה דְּכִשְׁוִתָּה, הִיכִי דְרָמְנָא – בְּמֵה
65 מְדוּבֵר. מְשִׁיבָה הַגְּמֵרָא: דְּבִרֵי רַבָּא הִם בִּירוּקָה בְּכִרְתֵּי.
66 דִּין אִדּוּת סְתִימָה בְּרִיָּאָה: אֲמַר רַבִּינָא, אֲמִים בְּרִיָּאָה – מְקוּם בְּרִיָּאָה
67 הַסְּגוּר וְסִתוּם שְׁאִין כִּנְכַס בּוֹ אִירִי כְּלָל, יֵשׁ לְבֹדְקוֹ מֵה טִיב, וְעַל כֵּן
68 מִיִּיתֵינָן סְבִינָא וְקָרְעִין לָהּ – מְבִיאִים סְכִין וְחֹתְכִים אֵת הָאֲטוּם,
69 וּבֹדְקִים, אִי אִית (יש) קָה בְּאֲטוּם זֶה, מְוֹלָא, וְדָאֵי מְהֵמָת
70 מְוֹלָא הוּא שְׁלֵא כִנְכַס בְּהַ אִירִי, וְכִשְׁרָה, וְאִי לֹא נִמְצָאָה שֶׁם מְוֹגְלָה,
71 מְזִתְבִּין עֲלֶיהָ – מְנִיחִים אֲנִי עַל מְקוּם הַחֹתֵךְ בְּרִיָּאָה, גְּדַפָּא (נוצות
72 כְּנָף) אִוּ רִיקָא (רוק), וְנוֹפְחִים בְּהַ, אִי מְכַבְּצָא – אִם אֶחָד מֵאֵלּוּ
73 מְכַבֵּץ וּמִתְנַדְּנָה, אִוּת שְׁאִין זֶה אֲטוּם שְׁהִירֵי שֶׁם מְקוּם מְעַבֵּר אִירִי,
74 וְעַל כֵּן כִּשְׁרָה, וְאִי לֹא מְבַצֵּץ, אִבְּךָ אֲטוּם הוּא וְהַבְּהֵמָה מְרַפָּה.
75 שְׁנֵי דִינִים אִדּוּת נִקְבִים בְּרִיָּאָה: אֲמַר רַבִּי יוֹסֵף, קְרוּם שְׁעֵלָה מְהֵמָת
76 שְׁהִיתָה מְכָה בְּרִיָּאָה, אִינוּ קְרוּם הַמוֹעִיל לְהֵגֵן עֲלֶיהָ, מְשׁוּם שְׁסוּפָה
77 לְהַנְקֵב, וְעַל כֵּן אֵף שֶׁמִּחְמַת אֲוִתוֹ קְרוּם אִין יוֹצֵאת עֵתָה הַרוּחַ מִמֶּנָּה,
78 טְרִיפָה הִיא. (אָמַר רַבִּי יוֹסֵף, הָאִי (זו) הִרְיָאָה דְּאִוּשָׁא – שֶׁבֵּעַת
79 שְׁנוֹפְחִים בְּהַ הִיא מְשֻׁמְעָה קוֹל רַחַשׁ כְּשֶׁל יוֹצֵאת אִירִי, אִי יִדְעִין
80 הִיכָא אִוּשָׁא – אִם יוֹדְעִים אֲנִי מְהִיכִין יוֹצֵא קוֹל הָאִירִי, מְנַחֲמִין עֲלֶיהָ
81 – מְנִיחִים אֲנִי עַל מְקוּם זֶה גְּדַפָּא (כְּנָף נּוֹצוֹת) אִוּ גִּילָא (קֶשׁ) אִוּ
82 רִיקָא (רוק), וְנוֹפְחִים בְּהַ, אִי מְכַבְּצָא – אִם אֶחָד מֵאֵלּוּ מְבַצֵּץ
83 וּמִתְנַדְּנָה, אִוּת הוּא שִׁישׁ נִקֵּב בְּאֲוִתוֹ מְקוּם בְּשֵׁנֵי הַקְּרוּמִים, וְהָאִירִי
84 הַיּוֹצֵא דֶרֶךְ הַנִּקֵּב דּוֹחָה אֲוִתוֹ, וְעַל כֵּן הִיא מְרַפָּה, מְשׁוּם רִיָּאָה
85 שְׁנִיקְבָה/ וְאִי (ואם) לֹא בְּצִבְּךָ, אִוּת הוּא שְׁאִין שֶׁם נִקֵּב וּבְכִשְׁרָה. וְאִי
86 לֹא יִדְעִין לָהּ – וְאִם אִינוּ יוֹדְעִים מְהִיכִין יוֹצֵא קוֹל הָאִירִי, מִיִּיתֵי
87 מְשִׁיבֵי תָא דְרָמְנָא פְּשׁוּרֵי – מְבִיאַ גִּיגִית וְבַה מִיַּם פּוֹשְׂרִים, וּמְזִתְבִּין
88 לָהּ בְּגִיָּה – וּמְנִיחִים אֲנִי אֵת הַרִיָּאָה בְּתוּכָה, וּבֹדְקִים אֲוִתָּה כְּדִלְהֵן.
89 וְמֵה טַעַם עַל הַמִּיַם לְהִיטֵי פּוֹשְׂרִים דּוּקָא וְלֹא חֲמִים אִוּ קְרוּם,
90 בְּחִמְיָא לֹא – לֹא יִהְיוּ הַמִּיַם חֲמִים, מְשׁוּם דְּכִוּוּצֵי – שְׁהִם גּוֹרְמִים
91 לְרִיָּאָה לְהַצְטַמֵּק, וְעַל יְדֵי כֵךְ יִכּוֹל הַנִּקֵּב לְהַסְתֵּם וְהַבְּדִיקָה לֹא תַעֲלֶה
92 יִפָּה, וְכֵן בְּקִרְיָא לֹא – לֹא יִהְיוּ הַמִּיַם קְרוּם, מְשׁוּם דְּמְטְרֵי שִׁי – שְׁהִם
93 גּוֹרְמִים לְרִיָּאָה לְהַתְקַשּׁוֹת כְּאִבְּךָ, וְאֵף אִם הַנִּקֵּב אִינוּ אֵלֶּא בְּקְרוּם
94 הַתְּחַתּוֹן לְבָדוּ, הִרֵי שְׁעַל יְדֵי הַתְּקַשּׁוֹת זֶוּ נִקְרַע גַּם הַקְּרוּם הָעֵלְיוֹן
95 בְּמִשְׁמֹשׁ הַיָּד, מְפַנֵּי הַיּוֹתוֹ דֵּק וְקֹלֶשׁ. אֲלֵא בְּרִיקִין לָהּ בְּפִשְׁוֵרֵי –
96 בּוֹדְקִים אֲנִי אֲוִתָּה בְּגִיגִית שְׁבַה מִיַּם פּוֹשְׂרִים, וְנוֹפְחִים בְּהַ, אִי
97 מְכַבְּצָא – אִם נִיכְרַת בְּמִיַם יוֹצֵאת אִירִי מְהִרְיָאָה, מְרַפָּה, לְפִי שְׁהִיא
98 נִקְוָה בְּשֵׁנֵי הַקְּרוּמִים, וְאִי לֹא נִיכְרַת בְּמִיַם יוֹצֵאת אִירִי מְהִרְיָאָה,
99 כִּשְׁרָה, לְפִי שֶׁמּוּכַח שֶׁרַק תְּתָאָה אִינְקִיב עֵילָאָה לֹא אִינְקִיב – הַקְּרוּם
100 הַתְּחַתּוֹן לְבָדוּ נִיקֵב, אֵךְ לֹא הָעֵלְיוֹן, וְהָאִי דְּאִוּשָׁא – וְמֵה שְׁעוּלָה קוֹל
101 רַחַשׁ מְהִרְיָאָה בַּעַת נְפִיחָתָה, וְיָקָא דְבִינֵי וְכִינֵי הוּא – הָאִירִי הַיּוֹצֵא
102 מֵהַנִּקֵּב שֶׁבְּקְרוּם הַתְּחַתּוֹן וְנִדְחָף לְבִין הַקְּרוּמִים הוּא הַמְעֵלָה קוֹל זֶה,
103 וְאִינוּהָ נְטַרְפָּת לְפִי שְׁלֵא נִיקְבוּ שְׁנִיָּהִם.
104 דִּין רִיָּאָה שְׁלִקְתָּה בְּתוּכָה: אֲמַר עוּלָאָ אֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן, רִיָּאָה
105 שְׁנִשְׁפָּכָה בְּתוּכָה בְּקִיתוֹן מִיַם, כְּלוּמֵר, שְׁבִשְׂרָה נִימוּחַ בְּתוֹךְ קְרוּמֵי,
106 וְהוּא שֶׁנִּשְׁפַּךְ בְּתוּכָם מְרָאָה לְסוּפָה וּמְסוּפָה לְרָאָה, וְעַל יְדֵי כֵךְ הִיא
107 חֲסֵרָה, שְׁמִתְחִילָה הִיתָה כּוֹלָה מְלֵאָה בִּשְׂר, וְעֵתָה חֲצִיָּה רִיקָא, כִּשְׁרָה.
108 הַגְּמֵרָא דְנָה בְּדִין זֶה. מְקַשָּׁה הַגְּמֵרָא: אֲלֵמָא קִבְּרֵי – מוּכַח אִיפּוּא
109 שְׁסוּבֵר רַבִּי יוֹחָנָן שֶׁחֲפָרְזוֹן מְכַפְּנִים לֹא שְׁמִיָּה (אִינוּ נִחְשָׁב) חֲפָרְזוֹ,
110 כֹּל שְׁלֵא נִקְבָה מְבַחֲרִי, אִיִּיתִיבָּה (הִשְׁתָּה) רַבִּי אֲבָא לְעוּלָאָ שְׁאֵמֵר
111 זֹאת בְּשֶׁם רַבִּי יוֹחָנָן, שְׁנִינָה מִשְׁשֵׁנָה לְעִיל (כּוּ) בִּין הַטְּרַפּוּתִים שֶׁבְּבֵהָמָה,
112 הִרְיָאָה שְׁנִיקְבָה אִוּ שְׁחִקְרָה, וִישׁ לְדוֹן דְּבִרְבִי הַמְשֵׁנָה, מָאִי (מֵה) –
113 כּוֹנְנָתָה) חֲסֵרָה, אִילְמָא – אִם נִאֲמַר שְׁכוּנָתָה הִיא שְׁחֲסֵרָה הִרְיָאָה
114 מְבַחֲרִין, עַל יְדֵי שְׁנִיטֵל חֶלֶק מִמֶּנָּה, הִינֵינוּ (הֵלֵא זֶהוּ) נִיקְבָה, שְׁאִי
115 אִפְשֵׁר שֶׁתְּחַסֵּר בְּלֹא שֶׁתְּנַקֵּב, וְכִבְרַ הַזְּכוּרָה טְרִיפּוֹת זֶוּ, וְמֵה נִתְחַדֵּשׁ
116 ב'חֲסֵרָה' שְׁאִינוּ כְּלָל נִיקְבָה, אֲלֵא לָא – הָאִם אִין הַכוּנָה שְׁחֲסֵרָה

1 אֲבָל אִם הִיא נִמְצָאת אֲנָכָה – עַל גַּב הַרִיָּאָה, בְּצִידָה הַפּוּנָה לְכוּיֹן
2 גְּבַה, אֲפִילוּ גּוֹדְלָה אִינוּ אֵלֶּא בְּטְרַפָּא דְאֲמָא – כְּעֵלָה הַדַּס, שְׁהִיא
3 קְטַנָּה מְאֹד, מְרַפָּה, מְשׁוּם שְׁאִין זֶה מְקוּמָה.
4 מְכַאֵן וְאִילֵךְ מְבִיאָה הַגְּמֵרָא דִינִים שׁוֹנִים אִדּוּת מְרָאָה הַרִיָּאָה: אֲמַר
5 רַבִּינָא, הָאִי רִיָּאָה דְּרָמְנָא לְאוּפְתָא – רִיָּאָה הַדּוּמָה לְבַקְעַת עֲצִים,
6 מְרַפָּה.
7 הַגְּמֵרָא מְבִיאָה כְּמֵה לְשׁוֹנוֹת בְּבִיאור דְּבִרֵי רַפְרָם, וּמְקִדִּימָה שְׁנַחֲלֵקוּ
8 הַדְּעוֹת בְּאִיזָה נִשְׂאָה דִימָה רַפְרָם אֵת הַרִיָּאָה לְבַקְעַת: אִיכָא דְאֲמַרִי
9 (יש שאמרו), כּוֹנֵת רַפְרָם הִיא לְרִיָּאָה הַדּוּמָה לְבַקְעַת לְבַקְעַת
10 (בְּמֵרָאָה). וְאִיכָא דְאֲמַרִי, שְׁכוּנוֹתָה הִיא לְרִיָּאָה הַדּוּמָה לְבַקְעַת
11 בְּגִישׁוּתָא (בְּגִישׁוּשׁוֹה), שְׁכֵאֲשֵׁר מְמַשְׁשִׁים אֲוִתָּה חֲשִׁים כִּי הִיא כְּבַקְעַת
12 עֲצִים.
13 עֵתָה מְבִיאָה הַגְּמֵרָא אֵת הַדְּעוֹת הַשׁוֹנוֹת דְּבִרְבִי רַפְרָם: אִיכָא דְאֲמַרִי
14 שְׁהַדְמִין הוּא בְּמֵרָאָה, וְכֵאֲמֹר, וּפִירְשׁוּ שְׁכוּנוֹתָה שֶׁל רַפְרָם הִיא
15 דְּנִפְיָה – שְׁנַפְחָה וְנַעֲשֵׂתָה לְבִנָּה כְּבַקְעַת עֲצִים, וְאֵמֵר רַפְרָם
16 שְׁטִרְפָּה הִיא. וְאִיכָא דְאֲמַרִי שְׁהַדְמִין הוּא בְּמִישׁוּשׁוֹה, וְכֵאֲמֹר,
17 וּפִירְשׁוּ שְׁכוּנוֹתָה שֶׁל רַפְרָם הִיא דְּנִפְיָאָה – שְׁהִיא קֶשֶׁה כְּבַקְעַת, שֵׁם
18 נְהַכְּבָה לְקֶשֶׁה, הִרֵי הִיא טְרִיפָה. וְאִיכָא דְאֲמַרִי, שְׁהַדְמִין הוּא
19 בְּמִישׁוּשׁוֹה בְּאִוּפֵן אַחַר, דְּשִׁיעָא – שְׁהִיא חֲלֵקָה כְּבַקְעַת, דְּלִית לָהּ
20 חִיתוּבָא דְאִוּנֵי – שְׁאִין אֲאוּנוֹת חֲתוּכוֹת בְּהַ, אֵלֶּא כּוֹלָה גּוּף אַחַד,
21 שֵׁם אִין בְּהַ חִיתוּכִים אֵלּוּ, הִרֵי הִיא טְרִיפָה.
22 דִּין נּוֹסָף, אִדּוּת שִׁנִּי מְרָאָה הַרִיָּאָה: אֲמַר רַבָּא, רִיָּאָה שְׁנִשְׁתַּנָּה
23 צְבַעָה וְהוּא בְּכּוּחָלָא (כְּתַכְלָתוֹ), כִּשְׁרָה. וְאִם נִשְׁתַּנָּה וְהוּא בְּרִיָּוִתָא
24 – כְּקוּרֵט דִּי יִבֵּשׁ, כְּלוּמֵר שְׁהִיא שְׁחֹרָה, מְרַפָּה, דְאֲמַר רַבִּי חֲנִינָא
25 לְעִנִּין דֵּם נְדָה, צֶבֶע שְׁחֹר, אֲדוּם הוּא, אֲלֵא שְׁלָקָה – שְׁנִתְקַלְקַל וְעַל
26 כֵּן הַשְּׁחִיר. כִּיּוֹן שְׁחֹר מוֹרָה עַל קְלָקוּל, אִוּת הִיא שְׁנִתְקַלְקַלָה
27 הַרִיָּאָה וְסוּפָה לְהַרְקֵב וְלַהֲנַקֵּב, וְהַבְּהֵמָה נְטַרְפָּת בְּכֵךְ. וְאִם נִשְׁתַּנָּה
28 צְבַעָה וְהִיא יְרוּקָה כְּעֵשְׂבִים, כִּשְׁרָה, וְהַמְקוּר לְכֵךְ הוּא מְרַדְּבֵי נְתָן,
29 כְּדִלְקָמֵן. וְאִם נִשְׁתַּנָּה וְהִיא אֲדוּמָה מוֹדֵם שְׁנַצְרָר בְּהַ בְּתוּכָה, כִּשְׁרָה,
30 וְאֵף הַמְקוּר לְכֵךְ הוּא מְרַדְּבֵי נְתָן, כְּדִלְקָמֵן. מְדַבְּרֵי רַבִּי נְתָן לְמַדִּים
31 שְׁמֵרָאוֹת כְּגוֹן אֵלּוּ עֲתִידִים לְהִתְרַפָּא, וְעַל כֵּן אִין לְהַטְרִיף בְּהוּן. דְּתַנְיָא
32 בְּבִרְיָתָא, רַבִּי נְתָן אִוּמֵר, פְּעַם אַחַת הִלְכְּתִי לְכַרְבִּי הִים (לְעֵרִים
33 שְׁבַחוּן לְאַרְיֵן, בְּאֵתָהּ (בְּאֵהוּ) אִשָּׁה אַחַת לְפָנַי שְׁמָלָה אֵת בְּנָה
34 הַרְאִשׁוֹן וְמָת, וְשׁוּב מְלָה אֵת בְּנָה הַשְּׁנִי וְמָת, וְכִשְׁנוֹלַד בְּנָה הַשְּׁלִישִׁי
35 וְהִיתָה צְרִיכָה לְמוֹלוּ, הִבְיָאתוֹ לְפָנַי לְשֹׂאֵל עֲלִיו אִם לְמוֹלוּ אוֹ לֹא.
36 הַסְתַּכְלַתִי בּוֹ וְרִאִיתִי שְׁהָיָה מְרָאָה אֲדוּם. אֲמַרְתִּי לָהּ, בְּתִי,
37 הַמְתִּינִי לוֹ מִלְמוּלוּ עַד שִׁיבְלַע בּוֹ דָּמָו, וְהִינֵנוּ כְּשִׁישׁוּב מְרָאָה
38 לְמֵרָאָה רִגִיל. מְשׁוּם כֵךְ, יַעֲצִיתִי לָהּ לְהַמְתִּין עַד שִׁיבְלַע הַדָּם בְּבִשְׂר.
39 וְאִבְךָ, הַמְתִּינָה לוֹ עַד שְׁנַבְלַע דָּמוֹ וְלֵאחַר מִכֵּן מָלָה אֲוִתוֹ, וְתָהּ.
40 וְהָיָה קוֹרִין אֲוִתוֹ נְתָן הַכְּבָלִי, עַל שְׁמִי, מְפַנֵּי שְׁאִנִי הַשְׁאֲתִיָּה עֲצָה זֶוּ.
41 וְשׁוּב פְּעַם אַחַת הִלְכְּתִי לְמַדִּינַת קְפּוּמְקִיָּא, בְּאֵתָהּ (בְּאֵהוּ) אִשָּׁה
42 לְפָנַי שְׁמָלָה אֵת בְּנָה הַרְאִשׁוֹן וְמָת, וְשׁוּב מְלָה אֵת בְּנָה הַשְּׁנִי וְמָת,
43 וְכִשְׁנוֹלַד בְּנָה הַשְּׁלִישִׁי וְהִיתָה צְרִיכָה לְמוֹלוּ, הִבְיָאתוֹ לְפָנַי לְשֹׂאֵל
44 עֲלִיו אִם לְמוֹלוּ אוֹ לֹא. הַסְתַּכְלַתִי בּוֹ וְרִאִיתִי שְׁהָיָה מְרָאָה יְרוּקָה,
45 הִצְצִיתִי (הִבְטַתִּין) בּוֹ, וְרִאִיתִי שְׁלֵא הָיָה בּוֹ דֵם בְּרִית. אֲמַרְתִּי לָהּ,
46 בְּתִי, הַמְתִּינִי לוֹ עַד שִׁיפּוֹל בּוֹ דָּמָו, וְהִינֵנוּ כְּשִׁישׁוּב מְרָאָה לְמֵרָאָה
47 הַרְגִיל. וְאִבְךָ, הַמְתִּינָה לוֹ עַד שִׁיפּוֹל בּוֹ דָּם, וְלֵאחַר מִכֵּן מָלָה אֲוִתוֹ,
48 וְתָהּ. וְהָיָה קוֹרִין אֲוִתוֹ נְתָן הַכְּבָלִי, עַל שְׁמִי, מְפַנֵּי שְׁאִנִי הַשְׁאֲתִיָּה
49 עֲצָה זֶוּ.
50 מְמַעֲשִׂים אֵלּוּ לְמוֹדֵנוּ שְׁמֵרָאָה אֲדוּם וּמְרָאָה יְרוּקָה טוֹפֵה לְהַבְּרִיא, וְהוּא
51 הַדִּין בְּרִיאַת בְּהֵמָה שְׁמֵרָאוֹת אֵלּוּ טוֹפֵם לְהַבְּרִיא, וְאִין לְהַטְרִיף אֵת
52 הַבְּהֵמָה.
53 דִינִים נּוֹסְפִים בְּמֵרָאָה הַרִיָּאָה: אֲמַר רַבִּי בְּהֵנָא, רִיָּאָה שְׁהַמְרָאָה שְׁלֵה
54 הוּא בְּכִבְרָא (כְּכַבְּדוּ), כִּשְׁרָה. וְרִיָּאָה שְׁהַמְרָאָה שְׁלֵה הוּא בְּכִשְׂרָא
55 (כְּבִשְׂרוּ), מְרַפָּה. שְׁכֵךְ מְקוּבְלוֹנוּ, שֵׁם הִיא נְרִאִית כְּכַבְּדוּ, אִין
56 לְהַטְרִיפָה, וְאִילוּ אִם הִיא נְרִאִית כְּבִשְׂר, הִרֵי זֶוּ רִאִיָּה שִׁישׁ בְּהַ חוּלִי
57 הַמְטְרִיף אֲוִתָּה. וְסִמְיָנָהּ שְׁלֵא טַעְעָה, הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כֵּב) וְכִשְׂרָה
58 מְרַפָּה, שֵׁם הִיא נְרִאִית כְּבִשְׂר הִרֵי הִיא טְרִיפָה. אֲמַר רַבִּי סַמָּא

המשך ביאור למס' חולין ליום שישי עמ' ב

19 לוודא שעדיין הן קיימות.
 20 הגמרא מבארת כיצד אפשר לידע את מצב הסמפונות: אָמַר לִיה
 21 [-לו] רַב אֶהָא בְרִיה [-בנו] דְרַבָּא לְרַב אַשִּׁי, מָנָא יְרַעֲיָנָּ - כיצד
 22 יודעים אם הסמפונות עדיין קיימים, שלא נימוח אף אחד מהם. אָמַר
 23 לִיה רַב אַשִּׁי, מְיִיתִינָּן צָעָא דְקוֹנִינָּא - מביאים קערה של חרס מצופה
 24 בעופרת, שהיא חלקה ותכולתה נראית בה יפה, וְשַׁפְּכִינָּן לָהּ בְּגוּיָה
 25 - וקורעים את קרום הריאה ושופכים את תכולתה בקערה,
 26 ומתבוננים בקערה, אִי אֵית בָּהּ שׁוֹרְיָקִי חִינְדִּי - אם יש בה כתמים
 27 לבנים, מְרַפָּה, לפי שהם באים מסמפונות שנימוחו, וְאִי לֹא נִמְצָאוּ
 28 בה כתמים אלו, בְּשָׂרָה, לפי שמוכח שלא נימוחו וכולם קיימים.
 29 דִּין נוּסַף אוֹדוּת רִיאה שֶׁלֶקְתָּה בְּתוּכָה: אָמַר רַב נַחֲמָן, רִיאה
 30 שְׁנִימוּקָה - שנתרוקנה בחלקה, ואף שאינה נשפכת כקיתון, בכל זאת
 31 באותו מקום בו נתרוקנה לא נותר בה כלום, וקְרוּם שְׁלֶה קָיָים שֶׁלֶם
 32 ולא ניקב, בְּשָׂרָה.
 33 הגמרא מסייעת את דברי רב נחמן מברייתא: תִּנְיָא נְמִי קָבִי - שנינו
 34 כן גם בברייתא העוסקת בטרפויות שונות בבהמה, ואף זו ביניהן. וכך
 35 נאמר בה, רִיאה שְׁנִימוּקָה וקְרוּם שְׁלֶה קָיָים, אֶפִּילוּ מְחַוֶּקֶת הִרִיאה
 36 במקום שנימוקה כרביעית הלוג, בְּשָׂרָה. נִימְלָה

1 הריאה מְבַפְּנִים, וְשִׁמְעַ מִינָּה - ויש ללמוד מדברי המשנה שחֶסְרוֹן
 2 מְבַפְּנִים שְׁמִיָּה [-נחשב] חֶסְרוֹן, ושלא כדברי רבי יוחנן. מתרצת
 3 הגמרא: לֹא תוּכַל לְהוֹכִיחַ זֹאת, שְׁלֵעוֹלָם אִפְשָׁר לומר שאין חסרון
 4 אלא מְבַחוּיָן, וְדָקָא אָמַרְתָּ - ומה שהקשת שהלא הִינְנוּ מה שאמרה
 5 כבר המשנה 'נִיקְבָה', לֹא צָרִיכָא - לא הוצרכה המשנה להוסיף את
 6 הטריפות של חסרון אלא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְאָמַר שאין ריאה נטרפת
 7 בנקב עַד שֶׁתִּנְקַב לְבֵית הַסְּמָפוֹנוֹת, כלומר שיגיע הנקב עד שם
 8 דווקא, ומשמיעה המשנה, הִנְי מִלִּי - כל מה שהכשיר רבי שמעון
 9 בנקב שאינו מגיע עד בית הסמפונות, הרי זה בְּנִקְבַּ דְלֵית בֵּיה [-שאיין
 10 בו] חֶסְרוֹן, אֲכַל נִקְבַּ דְאֵית בֵּיה [-שיש בו] חֶסְרוֹן, אֶפִּילוּ רַבִּי
 11 שְׁמַעוֹן מוֹדָה שֶׁהוּא מְטַרִיף, ואף שאינו מגיע לשם.
 12 מעשה בענין זה: רַבִּי חֲנַנְיָה חֶלֶשׁ [-חלה], עַל לְגַבִּיהּ [-נכנס אצלו]
 13 רַבִּי נֶתָן וְכָל גְּדוּלֵי הַדּוֹר עִמוֹ, אֵיתֵינוּ קָמִיָּה [-הביאו לפניו] רִיאה
 14 שְׁנִשְׁפָּכָה פְּקִיתוֹן, וְאִבְשָׂרָה [-והכשירה], וכאמור לעיל בשם רבי
 15 יוחנן, שכשירה היא.
 16 הגבלה בהכשר ריאה שנשפכה כקיתון: אָמַר רַבָּא, מַה שֶׁהַכְשִׁירוּ
 17 רִיאה שֶׁנִּשְׁפָּכָה כקיתון, וְהוּא - אין זה אלא באופן דְקָיָמִי [-שעדיין
 18 עומדות] הַסְּמָפוֹנוֹת כבכל ריאה, ולא נימוחו אף הן. כלומר, שיש